

nøgternt og klart paa Stillingen, som den er, særlig idet det ærede Medlem saa stærkt fremhævede Nødvendigheden af en nogenlunde rimelig Amortisation af de nye Laan, om disse nye Laan nu blive svævende eller faste. Jeg giver det ærede Medlem ganske Ret i den Betragtning, og, som jeg allerede udtalte ved anden Behandling, er jeg villig til at indgaa paa en endogsaa ret betydelig Amortisation og medvirke til, om dette kan gives Udtryk i legal Form.

Til det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal) ønsker jeg kun at rette et Par Bemærkninger. Det ærede Medlem og jeg have jo samarbejdet for en Del Aar siden, som han erindrede om, i et stort Arbejde i Toldkommissionen. Det er ogsaa rigtigt, at det ærede Medlem og jeg jo i mange Henseender havde fælles Synspunkter i denne Sag, men det ærede Medlem gjorde nu en meget mere idealistisk Betragtning gældende af Forholdet mellem direkte og indirekte Skatter, end han gjorde den Gang og senere, da Sagen kom til Afgørelse i 1908. Det ærede Medlem sagde nu, at han vilde ikke tale om Forholdet mellem direkte og indirekte Beskatning; thi det var ensbetydende med at tale om Forholdet mellem Retfærdighed og Uretfærdighed i Beskatningen. Af denne Tale maatte man jo næsten slutte, at det ærede Medlem mente, at hele Statens Behov kunde afholdes ved direkte Skatter, og at man saa godt som ikke behøvede at rekrurrere til den indirekte Beskatning. Men der maa jeg erindre det ærede Medlem om, at han som Medlem af Toldkommissionen var med til at indstille et Toldlovsforslag, som indeholdt en ganske artig Portion indirekte Beskatning, og i 1908 stemte for en Toldlov, som gjorde det samme. Naar der nu henvises til de gamle Standpunkter med Hensyn til Brændevinsskatten, er det jo Gang paa Gang sagt, at Forholdet ikke ligger saaledes nu, som det laa den Gang, eller da den bekendte Dagsorden blev vedtaget i Folketinget ved Aarhundredskiftet. Det laa ogsaa i Dagsordenen, at der her ikke var Tale om nogen principiel Afvisning af Tanken om engang at gaa til en Spiritus-skat, men om en bestemt Redegørelse for, hvorfor man i Øjeblikket ikke mente at kunne gøre det, fordi man ikke mente, at der var en saadan absolut Finanstrang til Stede, som kunde berettige til at paa-lægge denne Skat, fordi der ikke var nogen Formue- og Indkomstskat til at mod-veje den, og fordi man mente, at den burde anvendes til at dække Udgifterne ved den store sociale Lovgivning, der da

forestod. Vi have nu i Tiden siden 1900 haft en mægtig Udvikling af den sociale Lovgivning, vi have faaet Formue- og Indkomstskatten og siden en betydelig Forøgelse af den, og desværre have vi jo ogsaa faaet en meget paatrængende Finanstrang. Derfor er Situationen ikke nu den samme, som den var, da hin Dagsorden blev vedtaget.

Det ærede 1ste Medlem for 9de Kreds (la Cour) og det 5te kongevalgte Medlem (Estrup) dvælede begge ved en Betragtning, som ogsaa den ærede Ordfører var inde paa, og som jeg ikke skal nægte for mig har en lidt antikveret Klang, nemlig at Formue- og Indkomstskatten er en Skat, som kun passer ind i den kommunale Hus-holdning, men ikke i Statshusholdningen. En anden Betragtning, som Tiden unægtelig ogsaa er løben en Del fra, er denne, at Formue- og Indkomstskatten skal være Statens store Reserve, som man maa gemme til Nødstider og saa først angribe. Det var den Betragtning, som paa Sir Robert Peels Tid blev gjort gældende i England, men det er ogsaa bekendt, at det er en Betragtning, som man i England, hvor den har sit egentlige Hjem, forlængst er kommen bort fra. I de sidste Aartier have selv Formue- og Indkomstskattens ivrigste Modstandere i England maattet indrømme, at den Tid er forbi, hvor man kan betragte den som en Reserve, der skal staa til Raadighed til Krigstilfælde og andre Nødstilstande. Nej, den er gaaet ind — og man erkender, at den maa gaa ind — som et fast Led i Statshusholdningen, et Led, som man har udviklet ganske betydeligt, endogsaa med korte Mellemlum. Saaledes ser man ogsaa paa den i andre Lande. Jeg ved vel, at i Frankrig kæmper man endnu for og imod Indkomstskatten, men i de øvrige Lande er den gaaet ind i Skattesystemerne, og man tænker ingen Steder paa at tage den ud deraf igen.

Det ærede 5te kongevalgte Medlem (Estrup) mente, at Indkomst- og Formue-skatten — foruden at han gjorde den Indvending, at den skulde bevares som Reserve — vil føre til en uøkonomisk Statshusholdning. Jeg er ude af Stand til at forstaa denne Betragtning. Jeg tror tværtimod, at Indkomst- og Formueskatten, rettelig anvendt, er et udmærket Middel netop til at fremkalde en økonomisk Statshusholdning, forudsat at den ikke blot hviler paa de største Indtægter, men at den ogsaa i nogen Grad rammer Mellemindtægterne og de mindre, om end ikke de mindste, Ind-